

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 17Ps/26/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625204165
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gabrielová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625204165.1

Uznesenie

Okresný súd Lučenec v právnej veci spôsobilosti na právne úkony pozbaveného: A. B., narodený XX.XX.XXXX, toho času umiestnený v Zariadení sociálnych služieb B., C. XXXX/XX, D. D., štátny občan Slovenskej republiky, zastúpeného opatrovníkom: Mesto Lučenec, so sídlom Filakovská cesta 287, Lučenec, IČO: 00316181, zastúpeného advokátom: JUDr. Róbert Gombala, Advokátska kancelária, E. F. G. XX/X, H., za účasti: Mesto Banská Bystrica, so sídlom ul. Československej armády 26, Banská Bystrica, IČO: 00313271, v konaní o návrhu na zmenu opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Súd o d v o l á v a Mesto Lučenec, so sídlom I. J. XXX, H., IČO 00316181 z funkcie opatrovníka osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX.

II. Osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenému XX.XX.XXXX, umiestnenému v Zariadení sociálnych služieb B., C. XXXX/XX, D. D. u s t a n o v u j e za opatrovníka Mesto Banská Bystrica, so sídlom Československej armády 26, Banská Bystrica, IČO 00313271, ktoré j e o p r á v n e n é a p o v i n n é ho zastupovať, spravovať všetky jeho bežné záležitosti pri rozhodovaní o dôležitých životných otázkach v súvislosti s plánovaním a riadením jeho života ako aj vo všetkých majetkovoprávných otázkach, pri disponovaní s materiálnymi a finančnými prostriedkami, v styku so štátnymi úradmi a úradmi samosprávy, so zaistovaním a starostlivosťou o jeho zdravie, pričom všetky finančné a materiálne prostriedky j e p o v i n n é používať v jeho záujme.

III. V podstatných veciach potrebuje súhlasu súdu.

IV. Opatrovník j e p o v i n n ý predkladať príslušnému súdu správu o výkone funkcie opatrovníka vždy k 30.06. a k 31.12. v každom kalendárnom roku a po skončení zastupovania, prípadne po ukončení jeho funkcie predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku.

V. Týmto uznesením sa mení uznesenie Okresného súdu Lučenec číslo konania 17Ps/12/2022-140 zo dňa 04.05.2023.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

1. Opatrovník osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony mesto Lučenec podalo návrh na zmenu opatrovníka A. B. z dôvodu, že dohodou o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb č. Z394/397/2018-20 DSS došlo k ukončeniu poskytovania sociálnych služieb A. B., narodenému XX.XX.XXXX v Zariadení sociálnych služieb Harmónia, so sídlom K. L. XXX/XX, H. ku dňu 07.09.2025. Dňa 08.09.2025 bola medzi Zariadením sociálnych služieb B., so sídlom C. XXXX/XX, D. D. ako poskytovateľom sociálnej služby a A. B. ako prijímateľom sociálnej služby uzatvorená Zmluva o poskytovaní služieb č. 1794/2025. Podľa článku V bodu 1 zmluvy o poskytovaní sociálnej služby sa zmluvné strany dohodli, že sociálna služba sa na základe tejto zmluvy poskytuje prijímateľovi na určitý

čas a to odo dňa 08.09.2025 do dňa 08.03.2026. Vzhľadom na skutočnosť, že A. B. je od 08.09.2025 poskytovaná celoročná sociálna služba pobytovou formou v M. B. B. B., D. D. na základe uzatvorenej zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb a zároveň A. B. má aktuálne trvalý pobyt v meste Banská Bystrica, mesto Lučenec navrhuje odvolať mesto Lučenec z funkcie opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony a ustanoviť za opatrovníka mesto Banská Bystrica a to ako mesto, v ktorom sa A. B. zdržiava a kde má trvalý pobyt. Nakoľko neexistuje príbuzný ani iná blízka osoba v spôsobilosti na právne úkony pozbavenému A. B., ktorá by bola vhodná vykonávať funkciu opatrovníka, ustanovenie mesta Banská Bystrica za opatrovníka je voľbu najvhodnejšej alternatívy aj z hľadiska teritoriálnej blízkosti a prístupu v súvislosti so zabezpečením ochrany záujmov A. B..

2. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32Ps/3/2006-146 zo dňa 07.05.2009 bol A. B., narodený XX.XX.XXXX pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, za opatrovníka mu bolo ustanovené mesto Banská Bystrica.

3. Uznesením Okresného súdu Lučenec sp. zn. 17Ps/12/2022-140 zo dňa 04.05.2023 v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 12CoPs/9/2023-182 dňa 29.11.2023 súd odvolal mesto Banská Bystrica z funkcie opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony A. B. a ustanovil mu za opatrovníka mesto Banská Bystrica z dôvodu že je umiestnený v Zariadení sociálnych služieb Harmónia, so sídlom K. L. XXX/XX, H.. Zároveň z uznesenia vyplýva, že súd v konaní zisťoval, či súrodenci A. B. nechcú byť ustanovení za jeho opatrovníka. G. B. uviedol, že nesúhlasí, aby bol ustanovený za opatrovníka bratovi, pobyt sestry N. B. a O. B. sa nepodarilo zistiť.

4. Súčasť spisu tvorí dohoda o ukončení zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb č. Z394/397/2018-20 DSS zo dňa 05.09.2025, ktorou došlo k ukončeniu poskytovania sociálnych služieb A. B. ku dňu 07.09.2025.

5. Zmluvou o poskytovaní sociálnych služieb č. 1794/2025 zo dňa 08.09.2025 poskytovateľ sociálnej služby Zariadenie sociálnych služieb B., C. XXXX/XX, D. D. ako poskytovateľ sociálnej služby sa zaviazal prijímateľovi A. B. poskytovať sociálne služby.

6. Zo žiadosti o vydanie občianskeho preukazu vyplýva, že A. B. má od 08.09.2025 evidovaný trvalý pobyt v meste Banská Bystrica, ako to vyplýva aj z potvrdenia o pobyte.

7. Mesto Banská Bystrica zaslalo súdu vyjadrenie dňa 10.10.2025, z ktorého vyplýva, že nesúhlasia s tým, aby boli ustanovení A. B. za verejného opatrovníka a navrhujú mu ustanoviť hmotnoprávneho opatrovníka Banskobystrický samosprávny kraj, so sídlom Námestie SNP 29, Banská Bystrica.

8. Podľa § 26 občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

9. Podľa § 27 ods. 2 občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony, alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

10. Podľa § 27 ods. 3 občianskeho zákonníka, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom.

11. Podľa § 274 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) súd rozhoduje uznesením.

12. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

13. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

14. Podľa § 276 CMP súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh.

15. Podľa § 277 ods. 1 CMP súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

16. Podľa § 277 ods. 2 CMP súd opatrovníka odvolá, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje povinnosti, zneužíva svoje práva alebo z iných vážnych dôvodov.

17. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ustanovenie opatrovníka z okruhu osôb v príbuzenskom pomere má zásadne prednosť pred inou alternatívou. U týchto osôb je predpoklad, že medzi nimi existujú určité bližšie osobné, citové aj emotívne väzby založené na príbuzenskom alebo inom obdobnom blízkom či rodinnom pomere, povinnosť i oprávnenie vykonávať funkciu opatrovníka je tak ponímané osobnejšie a je preto aj v záujme spoločnosti, aby plnením funkcie opatrovníka za predpokladu, že je vykonávaná zodpovedne a svedomite, bola v prvom rade poverená fyzická osoba blízka osobe obmedzenej spôsobilosti na právne úkony. Pre naplnenie účelu inštitútu opatrovníctva a jeho riadny a zodpovedný výkon treba však predpokladať, že opatrovník s výkonom tejto funkcie súhlasí. Ustanovenie právnickej osoby za opatrovníka má mať v zásade len výnimočný charakter a to až v prípade, ak žiadna fyzická osoba nie je schopná alebo ochotná túto funkciu zodpovedne vykonávať, alebo nemá na to vytvorené všetky predpoklady. Ak má súd za to, že je vhodné ustanoviť za opatrovníka právnickú osobu, je povinný riadne a presvedčivo odôvodniť, prečo za opatrovníka ustanovil práve právnickú osobu, a prečo nie je možné do tejto funkcie ustanoviť žiadnu fyzickú osobu.

18. Pri ustanovení právnickej osoby do tejto funkcie ide o tzv. verejného opatrovníka, ktorý vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich pracovníkov na základe rozhodnutia súdu a v súlade s vymedzením úloh miestnej štátnej správy a jej zariadení. Podľa zásad doterajšej súdnej praxe pre ustanovenie za opatrovníka nie je rozhodujúca okolnosť, či v tomto zariadení sú vytvorené všetky organizačné predpoklady na výkon funkcie opatrovníka a či orgán štátnej alebo miestnej správy má preto vytvorené podmienky. Ustanovenie orgánu miestnej samosprávy za opatrovníka občana nie je viazané na súhlas tohto orgánu (R 50/1985). Je povinnosťou súdu, aby neodkladne ustanovil opatrovníka občanovi obmedzenému spôsobilosti na právne úkony, ak sa nepodarilo nájsť vhodného občana pre túto funkciu, orgán miestnej štátnej správy alebo jeho zariadenie, pokiaľ má právnu subjektivitu.

19. Rozhodnutie, ktorým je jednotlivец pozbavený spôsobilosti na právne úkony, predstavuje obmedzenie jeho základných práv garantovaných v listine základných práv a slobôd. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony je teda vždy rozhodnutím štátu, ktorým štát vstupuje do autonómneho priestoru jednotlivca, pričom je to práve štát, ktorý nesie plnú zodpovednosť za to, že za trvania tohto obmedzenia sa žiadnym spôsobom nezhorší postavenie jednotlivca. Z uvedeného názoru možno vyvodit', že je to štát, ktorý nesie primárnu povinnosť vykonávať opatrovníctvo osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony tam, kde nie je možné nájsť vhodnú osobu z okruhu príbuzných opatrovanca, či ďalších súkromných osôb, ktoré by boli ochotné dobrovoľne túto funkciu prevziať a s náležitou starostlivosťou ju vykonávať. Za orgán miestnej správy je tak možné považovať obec, mesto, ktorá opatrovnícku funkciu vykonáva ako organizačnú súčasť štátu. Na výkon funkcie tzv. verejného opatrovníka osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony môže byť súdom ustanovené mesto, v ktorom má opatrovanec trvalý pobyt alebo jej zariadenie, ktoré má právnu subjektivitu a bolo zriadené na plnenie podobných úloh miestnej samosprávy.

20. Súd zisťoval, či existuje príbuzný alebo iná blízka osoba spôsobilosti na právne úkony obmedzeného A. B., ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka, no nepodarilo sa nájsť vhodnú osobu na ustanovenie do funkcie opatrovníka. V danej veci sú teda splnené zákonné podmienky pre ustanovenie tzv. verejného opatrovníka a to aj bez jeho súhlasu. A. B. je faktická starostlivosť v podobe zabezpečovania bývania, stravy a uspokojovania jeho každodenných potrieb poskytovaná zo strany M. B. B., D. D., v ktorom je umiestnený. Nie je teda potrebné, aby ustanovený opatrovník zabezpečoval faktickú osobnú starostlivosť o opatrovanca, resp. za týmto účelom, aby s ním musel byť v pravidelnom a častom kontakte. U ustanoveného opatrovníka sa jedná o mesto, ktoré z tejto pozície nevyhnutne má určitý administratívny aparát na zabezpečenie jej úloh v rámci samosprávy ako aj preneseného výkonu štátnej správy. Úlohou obcí je o. i. starostlivosť o potreby obyvateľov v zmysle § 1 ods. 2 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, ktorá môže poskytovať podpornú sociálnu službu spočívajúcu v pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností (§ 12 ods. 1 písm. e) bod 2, § 55 a § 80 písm. g) Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách). Uvedené úlohy, ktoré sú zákonom zverené mestám a obciam, možno svojou povahou považovať za blízke povinnosti vyplývajúce z funkcie opatrovníka

osoby obmedzenej spôsobilosti na právne úkony. Keďže A. B. v čase rozhodovania súdu z titulu svojho trvalého pobytu je obyvateľom mesta Banská Bystrica, na území ktorého sa zdržiava, preto súd v súlade s § 27 ods. 3 občianskeho zákonníka ustanovil za jeho opatrovníka mesto Banská Bystrica, pričom nie je relevantné, že mesto ako verejnoprávny orgán s ustanovením za opatrovníka vyjadrilo nesúhlas. Povinnosti opatrovníka spočívajú najmä v zastupovaní spôsobilosti na právne úkony pozbaveného a v spravovaní jeho majetku tak, ako je vymedzené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia s tým, že úkony opatrovníka presahujúce rámec bežných vecí podliehajú schváleniu súdu.

21. Neobstojí argumentácia mesta Banská Bystrica, že nie je povinnosťou mesta Banská Bystrica postarať sa o svojho občana, pretože takúto povinnosť má aj Banskobystrický samosprávny kraj ako vyšší územný celok, ktorý môže v zmysle § 27 ods. 3 občianskeho zákonníka byť verným opatrovníkom. Podľa Čl. 64 Ústavy Slovenskej republiky základom územnej samosprávy je obec, územnú samosprávu tvorí obec a vyšší územný celok. V zmysle § 1 ods. 1 Zákona č. 369/1990 Zb. obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy. Naproti tomu podľa § 1 ods. 1, ods. 2 Zákona č. 302/2001 Z. z. vyšší územný celok je samosprávny kraj. Samosprávny kraj je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky podľa § 1 ods. 5 citovaného zákona. Samosprávny kraj je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Je nepochybné, že v zmysle § 27 ods. 3 občianskeho zákonníka môže byť za opatrovníka ustanovený tak ako vyšší územný celok, tak aj obec, pričom obidve právnické osoby majú zákonnú povinnosť starať sa o svojich obyvateľov. Mesto je však nepochybne personálne a administratívne aj ekonomicky zabezpečené tak, aby mohlo vykonávať funkciu opatrovníka pre nesvojprávneho s prihliadnutím k tomu, že nesvojprávny má trvalé bydlisko v meste Banská Bystrica. Je povinnosťou mesta, v tomto prípade mesta Banská Bystrica postarať sa o svojho občana. Mesto môže plniť funkciu opatrovníka, nakoľko má reálnu možnosť kontaktu s opatrovancom, čo je v súlade so záujmami opatrovanca. Mesto je povinné starať sa o svojich občanov a v tomto konkrétnom prípade je mesto kompetentným subjektom túto funkciu vykonávať v rozsahu súdom vymedzených povinností v uznesení. Výkon funkcie opatrovníka má z pohľadu mesta, svojou povahou blízko k plneniu úloh na úseku sociálnej kurately a poskytovanie sociálnych služieb, pričom mesto Banská Bystrica ako okresné mesto má nepochybne dostatočný personál a administratívny aparát na plnenie týchto úloh. Naproti tomu úlohou samosprávneho kraja v súlade s § 4 ods. písm. i) zákona o samosprávnych krajoch je síce tiež starostlivosť aj o potreby svojich obyvateľov, avšak so zameraním na obstarávanie a schvaľovanie programu rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb a spolupráce s obcami v oblasti sociálnych služieb. Takto rozdielne koncipovaná starostlivosť o potreby svojich obyvateľov je neporovnateľne rozdielna vo svojej podstate vo vzťahu k obci, ktorá plní úlohy na úseku sociálnej pomoci. Podľa § 4 ods. 3 písm. p) Zákona SNR č. 369/1999 Zb. o sociálnom zriadení.

22. Úlohou ustanoveného opatrovníka ako verejného opatrovníka bude riadne vykonávať svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov a v súlade s vymedzenými úlohami miestnej samosprávy, kde je výkon opatrovníctva zverený sociálnym pracovníkom.

23. Podľa § 93 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy súd uložil opatrovníkovi, ktorý bol ustanovený osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, povinnosť predkladať súdu najmenej dvakrát do roka správy o opatrovancovi a správy o nakladaní s jeho majetkom v lehotách, ktoré určí.

24. Rozsah práv a povinností opatrovníka súd vymedzil vo výroku uznesenia. V správe o činnosti je potrebné uviesť: ako je o opatrovanca postarané, aký je stav jeho majetku za predmetné obdobie (príjmy, výdaje) a údaje o zabezpečení majetku.

25. Zároveň súd vo výroku V. tohto uznesenia zrušil uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 17Ps/12/2022-140 zo dňa 04.05.2023, ktorým bol osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony ustanovený opatrovník mesto Lučenec z toho dôvodu na tú skutočnosť, že osoba pozbavená

spôsobilosti na právne úkony A. B. bol umiestnený v Zariadení sociálnych služieb P., so sídlom K. L., H.. Vzhľadom na tú skutočnosť, že od 08.09.2025 mu sociálna služba je poskytovaná v Zariadení sociálnych služieb B., D. D., došlo k zrušeniu pôvodného rozhodnutia, ktorým bolo za opatrovníka ustanovené mesto Lučenec.

26. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.